

Vandaag

• De Twentsche Courant Tubantia Zaterdag 14 juni 2008 | 3

1'

Homo Zappiëns vragen nieuw type onderwijs

gs wordt hard gestraft

: aantal Nederlanders in
tenlandse gevangenissen
eit. Nu zijn dat er circa
00. In maart 2007 waren dat
nog maar 2200. Het merend-
el zit voor drugsmokkel.
ten Europa zitten de mees-
vast in de Dominicaanse
publiek: 160. Het is uitge-
eid tot een populair drugs-
d. In 1995 zaten daar maar
Nederlanders gevangen.
vroegde vrijlating komt er
a niet voor. Nederland kan
ts voor deze gevangenen
ekenen. Ze krijgen 35 euro
fgeld.

ronique hoopt actie politiek

bergse Veronique Groene-
zus van de gevangene Sebasti-

ENSCHEDÉ - De huidige generatie kinderen, de Homo Zappiëns, vraagt om een nieuw type basisonderwijs. Ze vervelen zich suf in de klassikale lessen waarin bijvoorbeeld aardrijkskunde en geschiedenis worden gezien als aparte vakken. Ze willen spelend leren en lerend spelen, in lesvormen waarin msn, gamen en internet een grotere rol spelen dan nu het geval is. Dat constateert Wim Veen, hoogleraar Educatie en Technologie aan de Technische Universiteit in Delft. Hij deed onderzoek naar het internetgebruik van kinderen op de basisschool en bevroeg daarvoor 550 leerlingen van groep 7 en 8 op tien scholen in Tubbergen. Het onderzoek is een initiatief van de Tubbergse Onderwijs Federatie, die de resultaten wil gebruiken om het onderwijs beter te laten aansluiten op de nieuwe generatie basisschoolleerlingen. Vanaf volgend schooljaar verandert het onderwijs langzaam.

➔ Zie ook pagina 56 en 57

Over kinderen en internet wordt altijd wat zorgelijk gedaan. Is helemaal niet nodig, zegt Wim Veen, hoogleraar Educatie en Technologie aan de Technische Universiteit in Delft. Hij deed onderzoek onder 550 leerlingen van groep 7 en 8 op tien scholen in Tubbergen. "Ze mogen dan in een dorp wonen; de wereld is hun speelterrein."

HOMO ZAPPIËNS

Tekst Marjon Kok

Jow, hoest,

en een zoen met glitters

Wat zijn Homo Zappiëns?

Homo Zappiëns, de huidige generatie basisschoolkinderen, zijn heel erg goed in multi-tasken. Ze kunnen van alles tegelijk. Zitten terwijl ze hun huiswerk maken achter de computer, waar ze via msn praten met minstens vijftig vrienden, informatie zoeken op het internet, terwijl de muziek luid klinkt of de televisie aan staat.

Homo Zappiëns communiceren 24 uur per dag en zeven dagen per week. Ze integreren F2F (face to face) en virtuele vriendschappen. Ze lezen nooit een handleiding, leren al spelende en spelen al lerende. Ze werken zappend.

Homo Zappiëns zijn goed in het stellen van vragen en nog beter in het vinden van de antwoorden daarop. Ze zijn gewend om de informatie die ze zodoende binnen halen, kritisch te bekijken.

Jij goed te pas zijn? Of: Hoestmetoe?

Als Thomas (n) op msn zit, spreekt hij graag in scheve zinnen. "Het is bijna altijd een beetje onzin", bekent hij. "Dat vind ik gewoon leuk." Net als Ruth (10). Zij heeftjfin een bewegende versie. "Die letters dalen zó neer joh", vertelt ze enthousiast.

Dat brengt Lauren (u) op de volgende gedachte. "Ik heb altijd een standaard begin op msn: Hoihehai", lacht ze. "Nou, ik begin altijd met jow", biedt Thomas tegen haar op. "En dan zeg ik hoest." Hoest, dat staat voor de vraag 'hoe is het', legt hij geduldig uit. "En ik zet er altijd wel iets grappigs in. Een woord als lol ofzo." Nee, lol betekent helemaal niets. Dat is gewoon een leuk woord. Ruth knikt instemmend. "Ik heb een poppetje, dat met een bordje zwaait waarop lol staat." Ze proest van het lachen.

Leander (10) hoort zijn klasgenoten uit groep 7 van basisschool De Wiekslag uit Tubbergen hoofdschuddend aan. Nee, hij heeft geen msn. En hij zit ook niet op hyves. Laat staan dat

Als het over het internetgedrag van kinderen gaat, is d altijd wat zorgelijk. Vaak gaat het over pesten, over po sites waar kinderen zomaar op terecht kunnen komen. 'enge mannen met nare bedoelingen', die vermoemd als leeftijdsgenootjes contact zoeken. "Daar moet je kinde natuurlijk tegen wapenen", zegt Wim Veen, hoogleraar Educatie en Technologie aan de Technische Universit Delft. "Maar dat moest je vroeger natuurlijk ook. Toen i generatie opgroeide, waarschuwden de moeders: deni geen snoepje aannemen van vreemde mannen!" In die er niets nieuws onder de zon. "Je moet praten met kin over de gevaren van internet. Net zoals je met ze in g moet blijven over zaken als alcohol en drugs."

Wim Veen kijkt liever naar de positieve kanten van het surfgedrag van kinderen. En daar is hij zeer enthousia. "Hier ontstaat een heel nieuwe generatie." Homo Zapp noemt hij ze. "Nee, dat is geen totaal nieuwe biologisc soort", lacht hij. "Als u en ik niet in de jaren tachtig war opgegroeid, waren wij ook zulke multi-taskende mense geworden." Want dat is hét kenmerk van de huidige ge kinderen, zegt Veen. "Ze kunnen heel erg veel dingen

<p>hij vijftig vrienden heeft waarmee hij dagelijks van gedachten wisselt. Toch zit Leander van al zijn vriendjes misschien wel het langst achter de computer. "Zo'n twee tot drie uur per dag", schat hij. "Fifa 2013, een voetbalspel. Dat is leuk hoor! Dat gaat met hele snelle simulaties. Mijn spelers zijn hartstikke goed." Geen van de kinderen heeft ooit iets vreselijks meegemaakt op internet. "Het is altijd leuk", zegt Lauren. Ruth kijkt bedenkelijk. "Ik heb een keertje ruzie gehad via msn. Maar toen heb ik daar met juffrouw over gepraat. En nu weet ik: als er gepest wordt, sluit ik af en blijf ik de hele dag offline."</p>	<p>Luisteren naar muziek op de I-pod, televisie aan, praten op msn met vrienden en huiswerk maken. Geen enkel probleem."</p> <p>Homo Zappiëns groeien op in een tijd dat de schaarste aan informatie en de schaarste aan communicatie voorgoed zijn verdwenen. "Ze halen hun informatie niet meer alleen bij de pastoor in het dorp. Ze mogen misschien in de provincie wonen; de hele wereld is hun speelterrein. Overal en altijd kun je die informatie vinden die je nodig hebt. Overal en altijd kun je praten. De kinderen van deze tijd zijn gewend om vragen snel beantwoord te krijgen. Ze hebben een groot netwerk via de computer of via vriendjes. Ze gebruiken internet om informatie te verzamelen."</p> <p>Dat maakt dat kinderen veranderen, zegt Veen. "Er is geen generatie die zo gewend is om vragen te stellen en de antwoorden kri-</p>
--	--

<p>De allerleukste sites</p> <p>spele.nl msn of chatten c1ipjes.nl youtube.google.video speleiland.nl c1ippagina.nl habbohotel/habbo.nl kids.kennisnet.nl hyves runescape windows live spaces</p> <p>tisch te bekijken. Ouderen van onze leeftijd vragen zich vaak af of kinderen de juistheid van die informatie wel kunnen inschatten. Dan zeg ik altijd: Als u dertig jaar lang alleen naar het NOS-journaal heeft gekeken, hoe kritisch bent u dan? Het journaal schetst een zeer subjectief beeld van de werkelijkheid. De keuze van het nieuws wordt bepaald door persagentschappen als Reuters. Hoe kritisch kunt u zijn als u uw informatie uitsluitend daar weg haalt?"</p> <p>De kinderen die nu opgroeien hebben op z'n minst meer geoefend in het kritisch beschouwen van informatie, zegt Veen. "Ze laten zich er niet door overstromen. Ze kunnen informatie selecteren en filteren. Dat oefenen ze tijdens spelletjes die ze op het internet doen." Dat vraagt om een nieuw type onderwijs. "De lineaire leermethoden die veel basisscholen nog gebruiken, zijn absoluut niet meer van deze tijd. Klassikale lessen, dat is niks voor kinderen. Ze vervelen zich suf. Het onderwijs moet zich aanpassen aan de nieuwe internetgeneratie. Het stellen van leervragen is belangrijker geworden dan het beantwoorden ervan. Daar heeft het onderwijs een nieuwe taak gekregen."</p>	<p>Wim Veen deed onderzoek naar het internetgebruik van kinderen op de basisschool. Hij ondervroeg daarvoor 550 leerlingen van groep 7 en 8 op tien scholen in Tubbergen. Het onderzoek kwam tot stand op initiatief van de Tubbergse Onderwijs Federatie (TOF-onderwijs), dat de resultaten wil gebruiken om het onderwijs beter te laten aansluiten op de nieuwe generatie basisschoolleerlingen.</p> <p>Paul Lummen, stafmedewerker automatisering van TOF-onderwijs ziet dat daarvoor nog een hoop hobbels moeten worden genomen. "We hebben ons heel wat op de hals gehaald", zucht hij lachend. "Er moet een structurele verandering komen binnen het basisonderwijs. Maar we gaan het stapje voor stapje doen. Dit heeft tijd nodig. Want de mensen die voor de klas staan zullen hier ook aan moeten wennen."</p> <p>Leerlingen moeten meer betrokken worden bij de lessen, zegt Lummen. Want: "De Homo Zappiëns kunnen wel meerdere dingen tegelijk, maar de ene leerling is de andere niet.</p> <p>We moeten kinderen helpen bij het ontwerpen van hoe ze leren. Kinderen leren ook van de groep, van elkaar. Dat is iets wat ze op het internet oefenen. Ze doen spelletjes met elkaar en hebben elkaar nodig om in een hoger level te komen. Ze zijn gewend aan het competitie-element, er moet altijd iets onverwachts en iets spannends gebeuren. Daar moet het onderwijs gebruik van maken."</p> <p>Maar, zegt Lummen, "wij prediken geen revolutie. Het is een evolutie, waar wij mee bezig zijn." Na de zomervakantie start TOF-onderwijs met een project waarin allerlei vakken rond het thema wonen worden gegeven. De kick-off vindt plaats tijdens een grote onderwijsmanifestatie op 28 augustus in Vasse. Daarbij zal ook hoogleraar Wim Veen een lezing geven.</p>
---	--

foto's Rikkert Harink

•• De Twentsche Courant Tubantia Zaterdag 14 juni 2008

Buitenspelen nog steeds favoriet

Kinderen vinden buiten spelen nog steeds het allerleukst. Dat blijkt uit het onderzoek dat Wim Veen, hoogleraar Educatie en Technologie aan de Technische Universiteit Delft hield onder 550 leerlingen uit de hoogste groepen van het basisonderwijs in Tubbergen. 30% van de kinderen zette buitenspelen op de eerste plaats, op de voet gevolgd door achter de computer zitten (22%), naar de vereniging gaan (1 ~ %), en internetten (9%). Televisie kijken (6%), een boek lezen (5%) en computerspelletjes spelen (6%) scoren beduidend minder.

Opvallend is dat kinderen de hele dag gebruiken om op de computer te ga men, surfen ofrnsn-en, maar dat op school juist heel erg weinig doen.

Ouders proberen nog steeds invloed uit te oefenen op het computergedrag van hun kinderen. 69,2 % van de ondervraagde kinderen heeft thuis regels over hoe lang ze achter de computer mogen en bij 65,7 % van de kinderen rust een verbod op bepaalde spelletjes.

Uit het onderzoek blijkt verder dat 63,4 procent van de kinderen een computer thuis heeft, 2,3 procent een laptop en 34,4 procent beide. Slechts 0,2 procent van de kinderen heeft thuis geen toegang tot het internet. Overigens heeft 31 procent van de kinderen een mobiele telefoon en 59,6 procent een handspelercomputer, zoals een psp of gameboy.

